

Päätös

Nro 266/2015/1

Dnro ESAVI/289/04.08/2013

Annettu julkisanon jälkeen

28.10.2015

ASIA

Haminan sataman ympäristöluvan lupamääräysten tarkistaminen, alueluajennus ja toiminnan olennainen muutos, Hamina

HAKIJA

HaminaKotka Satama Oy
PL 196
48101 Kotka
Y-tunnus 2380744-8

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Hakemus koskee Haminassa Hillonlahden ja Haminanlahden välisellä alueella sijaitsevan sataman toimintaa. Alueeseen sisältyy HaminaKotka Satama Oy:lle vuokrattuja maa- ja vesialueita, yksityisessä tai valtion omistuksessa olevia alueita sekä Haminan kaupungin muille toimijoille pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla vuokraamia alueita, joiden toimintaa säädellään satamajärjestyksellä.

Varsinaiset satama-alueet (75-402-1-10, 75-402-1-220, 75-402-1-187, 75-405-1-159, 75-405-1-366, 75-406-2-317, 75-406-2-318) omistaa Haminan kaupunki, joka on vuokrannut ne HaminaKotka Satama Oy:lle satamatoimintaa varten. Satama-alueita laajennetaan sisällyttämällä siihen myös Öljysataman uusi kenttäalue laitureineen. Alueelle on suunnitteilla nesteytetyn maakaasun (LNG) tuontiterminaali ja siihen liittyvä voimalaitos.

Haminan satama on erikoistunut konttiliikenteeseen ja nestemäisten aineiden kuljetuksiin, varastointiin ja käsittelyyn. Lisäksi sataman kautta kuljetetaan bulklasteja ja projektilasteja. Lupaa haetaan satamatoiminnan maksimikapasiteetille, noin 10 miljoonaa tonnia/vuosi nykyisten liikennemäärien ollessa noin 5 miljoonaa tonnia/vuosi. Lisäksi haetaan lupaa kivihiilen käsittelyyn ja varastointiin (650 000 t).

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 21.10.2013.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Pääosin kauppamerenkulun käyttöön tarkoitettua ja yli 1 350 tonnin vetoisille aluksille soveltuvan sataman tai lastaus- taikka purkulaiturin toimintaan on oltava ympäristölupa ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin kohdan 12 a) perusteella. Lupamääräysten tarkistaminen perustuu ympäristönsuojelulain (86/2000) 55 §:n 2 momenttiin ja Haminan satamaa koskevaan aiempaan ympäristölupaan, jossa toiminnanharjoittaja on veloitettu jättämään hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi 31.3.2015 mennessä. Lisäksi ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n 3 momentin mukaan toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 5 §:n 1 momentin kohdan 12 a) perusteella.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUS

Satamatoimintaa koskevat luvat ja päätökset

- Itä-Suomen ympäristölupavirasto on 9.2.2005 antamallaan päätöksellä nro 16/05/2 myöntänyt Haminan Satama Oy:lle ympäristöluvan satamatoimintaan.
- Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on 20.1.2006 (A 1010/KAS-2004-Y-244-11) hyväksynyt Haminan satamaa koskevan tarkistetun tarkkailusuunnitelman.
- Kaakkois-Suomen ELY-keskus on 2.4.2013 (Dnro KASELY/23/07.00/2010 ja KASELY/330/07.00/2010) hyväksynyt HaminaKotka Satama Oy:n jätehuoltosuunnitelman. Suunnitelman päivitys on rekisteröity ympäristöhallinnon tietojärjestelmään 2.4.2013.
- Kaakkois-Suomen ELY-keskus on 5.5.2014 (Dnro KASELY/3/07.04/2014) päättänyt, ettei Haminan Energia Oy:n Hamina LNG-hanke edellytä YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.
- Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 9.3.2015 antamallaan päätöksellä nro nro 30/2015/2 myöntänyt HaminaKotka Satama Oy:lle vesilain mukaisen luvan öljysataman satamakentän laajentamiseen ja uuden laiturin rakentamiseen.
- Kaakkois-Suomen ELY-keskus on 18.5.2015 (Dnro KASELY/330/07.00/2010) katsonut, ettei suunniteltu LNG-terminaali vaadi erillistä ympäristölupaa, kun siihen sisältyvät laivaukset hoidetaan olemassa olevan, sataman ympäristölupaan sisältyvän laiturin kautta.

Kivihiilen varastointia koskeva ympäristölupa

- Haminan kaupungin ympäristölautakunta on 4.9.2013 myöntänyt Hamina-Kotka Satama Oy:lle ympäristöluvan kivihiilen varastointiin (enintään 650 000 t kerrallaan) kolmella erillisellä alueella Haminan satamassa eli Hailikarissa (250 000 t), EU4-laiturilla (200 000 t) ja Palokankaalla (200 000 t) sekä luvan aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Päätöksestä valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen.

Vaasan hallinto-oikeus on 17.11.2014 antamallaan päätöksellä nro 14/0334/2 muuttanut lupamääräyksiä 7 ja 14. Valitukset ympäristöluvan täytäntöönpanon kieltämisestä on hylätty. Kyseiset määräykset kuuluvat muutettuina seuraavasti:

"7. Kivihiilen varastoinnissa ja käsittelyssä on toimittava siten, että pölyhaitta ympäristöön on mahdollisimman vähäinen. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta (38/2011) annettuja ohjeita. Ennen kuin kivihiilen varastointi EU4- ja Palokangas-alueille aloitetaan, on toiminnanharjoittajan esitettävä lupaviranomaiselle hyväksyttäväksi tarkempi suunnitelma kivihiilen varastoinnista ja käsittelystä aiheutuvan pölyhaitan ehkäisemiseksi tarpeellisista rakenteellisista ja toiminnallisista toimenpiteistä. Lupaviranomainen voi suunnitelman perusteella antaa tarkempia määräyksiä pölyhaitan ehkäisemiseksi.

14. Kivihiilen varastointitoiminnan alettua EU4-satama-alueella on vallitsevan tuulen alapuolelle lähimpien häiriintyvien kohteiden läheisyyteen sijoitettava ilmanlaadun mittausasema toiminnasta aiheutuvan pölypäästön tarkkailemiseksi. Tarkkailua on tehtävä vähintään vuoden ajan Haminan kaupungin ympäristölautakunnan hyväksymällä tavalla. Tarkkailusuunnitelma on esitettävä lautakunnalle hyvissä ajoin ennen EU4-varaston toiminnan alkamista. Muutoin pölypäästöjen seuranta voidaan toteuttaa satama-alueen ilmanlaadun yhteistarkkailun puitteissa. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan kohtuutonta pölyhaittaa, on toiminnanharjoittajan tarvittaessa Haminan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen määräyksestä selvitettävä pölypitoisuuksia lähimpien altistuvien kohteiden pihaluoteilla. Toiminnasta aiheutuvaa melua on myös mitattava tarvittaessa Haminan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen määräyksestä. Mittaustulokset on esitettävä Haminan kaupungin ympäristötoimelle välittömästi niiden valmistuttua."

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joten se ei ole lainvoimainen.

Muita toimijoita sataman alueella, joilla on oma ympäristölupa

Satama-alueella toimivat ympäristölupavelvolliset yritykset vastaavat itse toiminnastaan ja luvistaan.

- Dow Suomi Oy:n, sittemmin Styron Suomi Oy, nykyään Trinseo Suomi Oy, kiinteistöllä 75-15-810-3 sijaitseva lateksitehdas (Kaakkois-Suomen

ympäristökeskuksen 22.11.2006 myöntämä ympäristölupa Dnro KAS-2005-Y-262).

- North European Oil Trade Oy, Hillon tonteilla RN:o 1:184 ja 1:10 sijaitseva terminaali (Etelä-Suomen aluehallintoviraston 21.12.2012 antama ympäristölupapäätös nro 228/2012/1).
- Baltic Tank Oy, tontilla Ulkosaaristo RN:o 1:10 sijaitseva kemikaalivarasto (Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen 17.9.2007 antama ympäristölupapäätös Dnro KAS-2007-Y-149-111).
- ST1 Biofuels Oy, tontilla Ulkosaaristo RN:o 1:10 sijaitseva biopolttoaineen tuotantoyksikkö (Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen 30.3.2009 antama ympäristölupapäätös KAS-2008-Y-349-111).
- BASF Oy kiinteistöillä 75-402-1-187, 75-402-1-10, 75-406-2-133, 75-406-2-134 ja 75-406-2-144 sijaitseva Haminan tehdas (Etelä-Suomen aluehallintoviraston 23.6.2011 antama ympäristölupapäätös nro 41/2011/1).
- Haminan Energia Oy:n kiinteistöllä 75-402-1-187 sijaitseva kaasumoottorivoimalaitos (Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen 8.3.2002 antama ympäristölupapäätös KAS-2001-Y-1136-111).
- Dynea Chemicals Oy:n kiinteistöllä 75-402-1-187 sijaitseva tehdas (Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen 10.12.2004 antama ympäristölupapäätös KAS-2002-Y-652-111).
- Oy Phoenix Collector Ltd:n kiinteistöillä Satamasaaristo 1:366 ja Ulkosatama 1:159 sijaitseva öljyisten vesien käsittelylaitos (Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen 4.2.2005 antama ympäristölupapäätös KAS-2004-Y-173-111).
- FGG Finngas GMBH:n kiinteistöllä 75-402-1-187 sijaitseva nestekaasuvarasto (Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen 4.2.2005 antama ympäristölupapäätös Dnro KAS-2004-Y-348-111).
- Momentive Specialty Chemicals Oy:n kemikaaliterminaali, 19.10.2005, Dnro KAS-2004-Y-538.
- Neste Oil Oy, öljytuotteiden varastointi ja käsittely, 7.2.2007, Dnro KAS-2004-Y-525.
- Oy Teboil Ab, öljy- ja kemikaaliterminaali, 30.8.2006, Dnro KAS-2004-Y-536.
- STR Tecoil Oy (entinen L&T Recoil Oy), käytetyn voiteluöljyn regenerointilaitos, 24.10.2008, Dnro KAS-2007-Y-155, muutos 5.11.2013 Dnro ESA-VI/266/04.08/2012.

- Vopak Chemicals Logistics Finland Oy, kemikaaliterminaali, 14.7.2005, Dnro KAS-2004-Y-126.
- North European Oil Trade Oy, polttoneste- ja kemikaaliterminaali, Etelä-Suomen aluehallintoviraston 28.10.2010 antama ympäristölupapäätös nro 42/2010/1).

Kaavoitus

Kymenlaakson maakuntakaavassa satama sijoittuu LS-merkinnällä varustetulle satama-alueelle. Myös alueen yleiskaavassa (vahvistettu v. 2008) satamatoiminnoille ja niihin liittyviin teollisuus-, logistiikka-, terminaali- ja varastotoimintoihin varatut alueet on merkitty tunnuksella LS.

Voimassa olevassa asemakaavassa satama-alue on merkitty tunnuksella LS. Merkintä LS t/kem osoittaa alueet, joille saa sijoittaa merkittäviä vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia.

Öljysataman kenttäalueen laajennus sijoittuu nykyisten öljylaitureiden (Ö2 ja Ö3) väliin. Voimassa olevassa asemakaavassa alue on merkitty satama-alueeksi LS ja merkinnällä t/kem.

SATAMAN SIJAINNITPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Sijainti

Haminan satama sijaitsee noin 5 km lounaaseen Haminan keskustasta. Laiturit on sijoitettu Haminanlahden rannalle Hailikarin niemen ja Hillonniemen väliselle alueelle. Satama-alueen pinta-ala vesialueet mukaan luettuna on noin 950 ha.

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 300–500 metriä satama-alueen rajasta Hillonlahden luoteispuolella. Lähimmät varsinaiset asuinalueet Hillonkylä, Poitsila ja Huttusenkylä sijaitsevat 1–2 kilometrin päässä satama-alueesta.

Lähistöllä ei ole muita ympäristöä kuormittavia laitoksia; Stora Enson pape-ritehdas on lopettanut toimintansa joitakin vuosia sitten.

Maaperä ja pohjavesi

Satama on rakennettu entisille saarille ja niemekkeille sekä täyttämällä merta louheella ja merihiekalla. Satama-alueen merenpohja koostuu savesta ja liejuisesta savesta, jonka alla on hiekkaa, moreenia tai kalliota. Savikerroksenpaksuus vaihtelee suuresti.

Sataman alueella on teollisen toiminnan ja vaarallisten aineiden käsittelyn pilaamaa maaperää mm. Öljysataman alueella. Haihtuvia hiilivetyjä ja öljytuotteita on terminaalitoiminnan johdosta maaperässä useilla tonteilla. Myös entisen kyllästämön alueella maaperä ja pohjavesi ovat paikoin voimakkaasti pilaantuneita.

Satama ei sijaitse varsinaisella pohjavesialueella. Ryljyn pohjavedenotto mo sijaitsee noin 2 kilometrin päässä satama-alueesta ja Summan vedenottamo noin 3 kilometrin päässä.

Merialue

Haminan edustan merialueella veden laatuun ovat aiemmin vaikuttaneet Haminan asutuksen ja teollisuuden jätevedet sekä alueen joet. Merkittävän kuormittajan, Summan paperitehtaan ja Nuutniemen jätevedenpuhdistamon lopetettua toimintansa Summajoki ja Vehkajoki ovat nykyään suurimmat kuormittajat alueella. Muita kuormittajia ovat Haminan satama ja siellä toimivat yritykset.

Aiemmin Haminan edustan merialue oli laadultaan välttävää. Nykyisin tilanne on parempi. Vuoden 2012 tarkkailututkimuksen mukaan Haminan edustan pintavesien fosforipitoisuudet olivat edelleen korkeita, sen sijaan typpipitoisuudet kesällä olivat koko tarkkailualueen (Pyhtää–Kotka–Hamina) rannikon alhaisimmat. Myös a-klorofyllipitoisuudet olivat Haminassa muuta aluetta hieman alhaisempia.

Ilman laatu

Haminan keskusta-alueen tuntumassa, Hevoshaan kaupunginosassa, sijainneelta siirrettävältä ilman laadun mittausasemalta mitattiin hengitettävien hiukkasten ja typen oksidien pitoisuuksia mittausjaksolla 6.1.–26.12.2012. Mittausten mukaan ilman laatu oli ympäri vuoden pääosin hyvä tai tyydyttävä, harvoin välttävä. Typen oksidit eivät ylittäneet ylempää raja-arvokynnystä lainkaan, alemman kerran. Hengitettävien hiukkasten pitoisuuksien kokonaisraja-arvo ei ylittynyt mittausjaksolla.

Ilman laatuun Haminan sataman alueella vaikuttavat eniten laivojen sekä satamassa liikkuvan kumipyöräliikenteen päästöt. Satama-alueella liikkuu laivojen lastinkäsittelykalustoa ja muuta kuljetusliikennettä. Myös raideliikenne aiheuttaa jonkin verran päästöjä ilmaan. Päästöt ilmaan ovat pääasiassa rikkidioksidia, typen oksideja, häkää, hiilidioksidia, hiukkasia sekä hiilivetyjä. Paikallisten päästöjen lisäksi ilman laatuun vaikuttavat myös kauempaa, Venäjältä ja Virosta, jopa Keski-Euroopasta asti, kulkeutuvat päästöt. Ilmaa kuormittavat myös satamassa sijaitsevat useat kemikaaleja käsittelevät ja varastoivat laitokset.

Ilmatieteen laitos on suorittanut ilman laadun mittauksia Haminan satama-alueella ja sen ympäristössä aikavälillä 5/2011–5/2012. Mittauksissa tutkittiin ulkoilman haihtuvien hiilivetyjen, aldehydien, ketonien ja akrylaattien pitoisuuksia. Mittausraportin mukaan Haminan sataman alueella esiintyy joidakin vaarallisia kemikaaleja havaittavina pitoisuuksina, mutta määrät ovat pääosin alhaiset ja monin paikoin kansalliset ohjearvot alittavat. Joidenkin yhdisteiden, kuten bentseenin, styreenin, p/m-ksyleenin ja 1,2,4-trimetyylibentseenin pitoisuudet olivat ajoittain lyhytkestoisesti korkeita. Vuoden 2012 mittauksien aikana ilmapäästöjen raja-arvoja ei ylitetty.

Suojelukohteet

Lähimmät luonnonsuojelualueet sijaitsevat Haminan kaupungin alueella: Suvirannan suojelualue (FI0425006) Ristin niemessä Haminanlahden vastarannalla ja kauempana ovat Pappilansaari-Lupinlahden suojelualue

(FI0425005), Lupinlahti (FI0425001) sekä luonnonsuojelualue, johon kuuluvat Hevoshaan, Tompurin, Salmenkylän ja Saunaniemen alueet (FI0403002). Etäisyydestä johtuen sataman toiminnalla ei ole vaikutusta alueiden suojeluarvoon.

SATAMAN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

HaminaKotka Satama Oy:n toimintaan sataman ylläpitäjänä kuuluu kehittää ja ylläpitää sataman infrastruktuuria satama-alueella toimivia yrityksiä ja sataman asiakkaita varten (ahtausliikkeet, varastointiyritykset, terminaalit). Satamayhtiö mm. vuokraa lastinkäsittelylaitteita yrityksille, vastaa sataman rakentamisesta, laitureista, raiteista, nosturista, meriturvallisuudesta, laivojen kiinnitykistä, irrotuksista, vedenannosta. Satamayhtiö vastaa myös sataman turvallisuudesta ja vaarallisten aineiden varastointikentästä. (Kaasusataman laiturin kunnossapidosta vastaa poikkeuksellisesti kaasuja käsittelevä yritys.)

Satamaoperaattoreiden toimintaan kuuluu laivojen ahtaus, huolinta, laivanselvitys, varastointi sekä tarvittaessa jatkokuljetus. Nestemäisten ja kaasumaisten tuotteiden varastoinnista ja käsittelystä vastaavat siihen erikoistuneet yritykset.

Sataman toiminnalliset alueet ovat Kaasusatama, Öljysatama (Nestesatama), Palokangas ja Konttiterminali, Hiirenkari, Lakulahti, Hillo, kenttäalueet sekä liikenneväylät. Uuden täyttöalueen (Öljysataman laajennusalue) käyttöönotto tapahtuu vaiheittain vuosien 2015–2025 aikana. Uuden laiturin käyttöönoton on suunniteltu tapahtuvan viimeistään vuonna 2025. Sen kautta on tarkoitus kuljettaa nestemäisiä öljytuotteita ja kemikaaleja.

Satama toimii 24 tuntia vuorokaudessa. Aluspalvelut toimivat vuorokauden ympäri kun muut palvelut hoidetaan kahdessa vuorossa tai toimistoaikana.

Sataman rakenteet, varustus ja lastit

Haminan satamassa laituri pituus on yhteensä noin 3 000 m. Kulkusyvyys laitureille vaihtelee 6,5–12 m.

Satamanosa	Laivapaikat	Laiturin pituus (m)	Kulkusyvyys (m)	Nosturit
Irtolastilaituri	3	245	6,5	
Kappaletavarasatama	14	1 274	7,9–8,6	
Konttisatama	8	1 291	10,0–12,0	3 kpl (40 t)
Nestesatama	3	187	9,0–12,0	
Kaasusatama	2	70	9,0	

Satamassa on kolme laituria, joilla vastaanotetaan kuivia irtolasteja käyttäen liikkuvia nostureita. Vastaanotettuja tuotteita ovat esimerkiksi urea, sooda, sementti ja nyttemmin myös kivihiili. Kuiva irtotavara puretaan nos-

turilla kuorma-autoon, junanvaunuun tai kuljettimeen ja edelleen varastoitavaksi. Sementti kuljetetaan suljetulla järjestelmällä laivasta varastoon. Kivihiilen käsittelymäärä saattaa tulevaisuudessa kasvaa jopa 650 000 tonniin (enimmäisvarastointimäärä kerrallaan).

Satamassa on yhteensä 14 laituria, jotka ottavat vastaan kappaletavaraa. Lastit puretaan ja kuljetetaan trukeilla, liikkuvilla nostureilla ja vetomestareilla. Kappaletavaran varastointi tapahtuu varastokentillä.

Konttilaivat ja peräporttilaivat käyttävät Konttiterminaalin ja Palokankaan kahdeksaa laituria, jotka kuljettavat ro-ro-lasteja ja suuryksiköitä. Tavaroiden siirto tapahtuu trukeilla, vetomestareilla ja nostureilla sekä myös raiteita pitkin. Tavarat varastoidaan kentillä.

Nestemäisiä öljytuotteita ja kemikaaleja kuljettavat säiliölaivat käyttävät Nestesataman kolmea laituria. Tuotteet siirretään alueella oleviin varastoihin putkistojen avulla. Lastien käsittelyssä käytetään lastausletkuja ja -varsia. Putkistot ovat enimmäkseen terminaalien omistuksessa, mutta satamayhtiön omistuksessa on kaksi öljylaiturien putkea, joita satamayhtiö huoltaa. Nestesatamassa on 136 säiliötä, joiden kokonaiskapasiteetti on runsas 1 miljoona m³.

Kaasulastien kuljetukset tapahtuvat oman erillisen laiturin kautta. Laiturilla on kaksi laivapaikkaa. Tuotteiden purusta vastaa kaasuliikenteen operattori.

Pakattujen yksikkölastattuina kuljetettavien, trailereihin tai kontteihin sijoitettujen vaarallisten aineiden käsittely ja sijoittelu satama-alueella kuuluu satamayhtiön vastuulle. Satamayhtiö on myös vastuussa vaarallisten aineiden varastoalueesta (IMDG-kenttä). Alue on aidattu ja asfaltoitu.

Vuonna 2012 tuodut ja viedyt vaaralliset aineet IMDG-luokittain:

Vaaralliset aineet	Tuonti (t)	Vienti (t)	Yhteensä (t)
räjähteet	240	0	240
kaasut	2 511	46	2 557
palavat nesteet	15 352	4 265	19 617
helposti syttyvät	251	443	694
syttyvästi vaikuttavat	4 365	357	4 722
myrkylliset	945	0	945
radioaktiiviset	0	0	0
syövyttävät	6 262	1 972	8 234
muut	6 795	506	7 301
yhteensä	36 721	7 589	44 310

Sataman kautta on kulkenut enimmillään 6–7 miljoonaa tonnia tavaraa vuosittain. Sataman kapasiteetti riittää kuitenkin 9–10 miljoonaan tonniin vuodessa. Merkittävimmät tuoteryhmät satamassa ovat nestetuotteet, metsäteollisuuden tuotteet sekä suuryksikötuotteet. Viennin päätuotteita ovat

metsäteollisuuden tuotteet. Päätuontituotteita ovat kappaletavara sekä kuiva ja nestemäinen irtotavara.

Liikenne ja liikenneyhteydet

Aluskäyntien määrä vaihtelee vuodesta toiseen sataman läpi kulkevan lastimäärän mukaisesti. Eniten aluksia tulee Öljysatamaan ja Konttisatamaan. Satama vastaa väylien kunnosta satama-alueella, alueen ulkopuolella vastuu kuuluu Liikennevirastolle.

Maanteitse satamaan saavutaan pääportin kautta valtatieltä 7 Satamantien kautta. Porttialueelle voidaan saapua myös lännessä Ensontieltä. Vuonna 2012 pääportista kulki kuukaudessa noin 17 500 ajoneuvoa, joista 60 % oli kevyitä ajoneuvoja ja 40 % kuorma-autoja. Rekkaliikenne on yleensä vilkkaimmillaan aamutunteina (klo 6.30–7.30).

Satamaan on myös rautatieyhteys. Valtaosa kuljetuksista on vaarallisia aineita. Satama-alueella on yhteensä yli 40 km raiteita, joiden huoltovastuu kuuluu Ratahallintokeskukselle, satamayhtiölle ja muille satamassa toimiville yrityksille.

Vesihuolto ja viemärointi

Veden käyttö itse satama-alueella rajoittuu toimitiloihin. Vesi hankitaan Haminan kaupungilta. Vuonna 2012 vettä ostettiin noin 10 000 m³. Laivoille vettä myytiin noin 8 000 m³.

Toimitilojen jätevedestä suurin osa johdetaan kaupungin ylläpitämään viemäriverkostoon, mutta osa jätevedestä johdetaan säiliöihin, jotka kuljetaan jätevedenpuhdistamolle.

Öljysataman valumavedet kerätään öljyisten vesien keräyslaitteistolle suljetun järjestelmän kautta. Öljyinen vesi kerätään ensin sadevesikaivoon, josta se valuu yhdysputken kautta kokoomakaivoon, josta se siirretään öljynkeräyslaitteistolle. Järjestelmän omistaa satamayhtiö, joka on vuokranut sen yksityiselle yritykselle, joka huolehtii myös öljyisen veden käsittelystä.

Uudelle Öljysataman kenttäalueelle rakennetaan sadevesiviemärointi ja kenttäalue päällystetään asfaltilla. Sadevesiviemäroinnit toteutetaan vastaavasti kuin muuallakin Öljysatamassa. Alueella, jolla käsitellään polttoaineita, sadevesiviemärit varustetaan sakkapesillä (hiekanerotus) ja öljynerotimilla.

Vaarallisten aineiden varastoalueella sadevesikaivoissa on sulkuventtiilit ja vedet johdetaan ainoastaan hallitusti pois. Kenttä on asfaltoitu.

Sataman työskentelyalueet ovat pääosin päällystettyjä. Niillä on sadevesiviemärit, joiden vedet johdetaan mereen. Satama-alueelta poistettu lumi

lajitetaan sallittuihin paikkoihin niin, ettei mereen huuhtoudu kiintoainesta tai roskia. Lumen sulamisen jälkeen läjitysalueet puhdistetaan roskista. Satamayhtiö ilmoittaa vuosittain viranomaiselle lumenlajituspaikat.

Satama-alueella toimivat muut yritykset, joiden toiminta voi aiheuttaa päästöjä vesiin, ovat velvollisia tarkkailemaan hallitsemiensa alueiden sadevesien laatua.

Energian käyttö

Satama-alueella käytetään sekä sähköä että maakaasua. Vuonna 2012 satama käytti noin 5,1 milj. kWh sähköä ja 220 000 m³ maakaasua. Satamayhtiön vastuulla on sataman kenttäalueiden sekä kulkuväylien valaistus. Joidenkin alueiden valaistus on kuitenkin satamaoperaattoreiden vastuulla. Satamalla on energiansäästösuunnitelma ja meneillään selvitys energiaseurannasta.

Polttoaineiden varastointi

Satamayhtiöllä ei ole omia polttoainevarastoja tai -säiliöitä. Satama-alueella polttoaineiden varastointia harjoittavat toiminnanharjoittajat hakevat itse omat mahdolliset ympäristölupansa.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA -VAIKUTUKSET

Päästöt vesiin ja viemäriin

Toiminnasta ei normaalisti arvioida aiheutuvan merkittäviä päästöjä merialueelle tai pohjaveteen. Sadevedet johdetaan laiturialueelta erotuskaivojen kautta mereen. Suojatoimenpiteinä irtolastia purettaessa satama-alueen kaivot peitetään kansilla. Romumetallin käsittelystä voi aiheutua metallipäästöjä mereen. Toiminnan ei kuitenkaan arvioida aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia vesialueelle.

Lisääntynyt laivaliikenne saattaa liikuttaa pohjasedimenttejä ja vapauttaa liikkeelle haitallisia aineita. Satamassa aika ajoin suoritettavien kunnossapitoruoppausten vaikutukset merialueen tilaan käsitellään ruoppauslupien yhteydessä. Ruoppauksiin haetaan vaadittavat luvat ja ne suoritetaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa käyttäen.

Laivaliikenteen aiheuttamista virtauksista rantoihin kohdistuvan eroosiovaikutuksen oletetaan jäävän pieneksi.

Päästöt ilmaan

Satamatoiminnan päästöt ilmaan muodostuvat alusliikenteen, maaliikenteen ja työkoneiden päästöistä lastipäästöjen ohessa.

Sataman alusliikenteen, kumipyöräliikenteen ja työkoneiden laskennalliset yhteispäästöt ilmaan v. 2012:

Päästöt (tonnia)	CO	HC	NO _x	PM ₁₀	PM _{2,5}	CH ₄	N ₂ O	SO ₂	CO ₂
Hamina	23,8	9,8	233	2,6	2,3	1,1	0,33	16,6	14 257

Näiden lisäksi haihtuvia orgaanisia yhdisteitä (VOC) pääsee ilmaan erityisesti Nestesataman säiliöistä syrjäytymiskaasuina lastinkäsittelyssä. Varastot, jotka aiheuttavat VOC-päästöjä, ovat erikseen ympäristölupavelvollisia. Päästöjä on vähennetty mm. asentamalla välikattoja kemikaalisäiliöihin.

Rikki- ja typenoksidipäästöjä syntyy myös mm. yrityksistä, joilla on polttoöljyä tai maakaasua käyttäviä voimalaitoksia.

Kuivien irtolastien käsittelyalueella voi esiintyä pölyämistä. Kuivalastien pölyämistä ehkäistään peittämällä kuljettimia sekä tarkastamalla ja kunnostamalla kahmareita. Myös sääolosuhteita tarkkaillaan ja vältetään pölyävän materiaalin siirtämistä kovin tuulisina päivinä. Pölyn kulkeutumista ehkäistään pitämällä alue puhtaana.

Sataman ilman laatu

Haminan satama kuuluu Etelä-Kymenlaakson ilman laadun yhteistarkkailuun ja ilman laatua seurataan ajoittain mittauksin alueella. Haminan sataman rikki- ja typenoksidipäästöt muodostavat noin 75 % Haminan alueen vastaavista kokonaispäästöistä. Sataman hiukkaspäästöt muodostavat runsaat 50 % ja hiilidioksidipäästöt 30 % Haminan alueen kokonaispäästöistä.

Laivaliikenteen melko suurilla rikkipäästöillä voi olla haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen. Syyskuussa 2012 Euroopan parlamentti hyväksyi vuonna 2015 voimaan astuvan ns. rikkidirektiivin, jonka mukaan Itämeren alueella liikennöivien alusten polttoaineen rikkipitoisuus saa olla enintään 0,1 %. Tämä tulee vaikuttamaan sataman päästöihin vähentävästi. Alusten päästöjä vähentää myös satama-altaan jäänsulatus paineilmalaitteilla, jolloin jäänmurtajan tarve vähenee.

Pienhiukkasilla ja hengitettävillä partikkeleilla voi niin ikään olla vaikutuksia ihmisten terveyteen. Lisäksi pöly voi aiheuttaa likaantumista.

Kemikaalilastien purku ja lastaus voi epäsuotuisissa sääoloissa aiheuttaa viihtyvyys- ja terveyshaittoja, kun lastauksen yhteydessä vapautuu päästöjä. Ilmatieteen laitoksen vuosina 2011–2012 satamassa tekemien haihtuvien hiilivetyjen mittausten perustella kyseisten aineiden pitoisuudet pidemmällä aikavälillä vastasivat melko lailla normaaleja kaupunkipitoisuuksia. Tosin myös lyhytaikaisia korkeampiakin pitoisuuksia havaittiin. Mittausten tarvetta tulee arvioida säännöllisesti ja varsinkin päästöjen merkittävästi muuttuessa varastomäärien kasvaessa.

Melu ja melumittaukset

Melua satama-alueella aiheutuu liikenteestä, laivojen koneista ja laitteista, työkoneista sekä lastin käsittelystä. Romun käsittely aiheuttaa tavallista enemmän melua, mutta sen käsittelyä on harvoin. Sataman toiminnasta ei ole tullut meluvalituksia viime aikoina.

Melumittauksia on tehty aiempina vuosina. Etäisyys asutukseen ja melun etenemistä vaimentavat varastorakennukset vähentävät meluhaittaa. Lähin häiriintyvä kohde sijaitsee yli kilometrin päässä meluavien lastien käsittelypaikoista. Meluhaittaa alueella aiheuttavat erityisesti maaliikenne ja teollisuuslaitokset.

Hajut

Satamassa esiintyy ajoittain tietyissä säätilanteissa hajuhaittoja suurten kemikaalimäärien käsittelyyn ja varastointiin liittyen.

Jätteet ja jätehuolto

Satamayhtiön toiminnassa ja toimitiloissa syntyvä jäte kerätään asianmukaisissa keräyspisteissä, joista jätteet toimitetaan eteenpäin hyötykäyttöön, jätteenkäsittelyyn tai loppusijoitettavaksi. Vaaralliset jätteet säilytetään asianmukaisissa jätekonteissa ennen kuin ne viedään käsiteltäväksi.

Laivojen jätteet otetaan vastaan alusjätelain ja -asetuksen mukaisesti. Eri puolilla satamaa on satamalaitureiden yhteydessä jätteiden keräyspisteitä. Kemikaalilastijäämistä vastaa satamaoperaattori.

Suurin osa L&T:n keräämistä jätteistä on peräisin aluksista. Satamatoiminnasta ja aluksista syntyneet jätteet vuonna 2012:

Jätelaji	Numerotunnus	Kokonaispaino (tonnia)	Vastaanottaja
Alkalinen pesuvesijäte	20 01 29*	4,68	L&T
Biojäte	20 01 08	4,85	L&T
Energiajäte	15 01 06	33,35	L&T
Kaatopaikkajäte	20 03 01	174,8	L&T
Kaatopaikkajäte, lajiteltu	20 03 01	14,4	L&T
Käytetty voiteluöljy (vesipitoisuus alle 10 %)	13 02 05 *	0,04	L&T
Lyijyakkujäte	16 06 01*	0,39	L&T
Muu SE-romu	20 01 36	1,13	L& T
Orgaaninen jäte, kiinteä	20 01 08	0,009	L&T
Raskasmetalliparisto-jäte	16 06 03*	0,14	L&T
Ruskea pahvi ja kartonki	20 01 01	1,48	L&T
Sekalainen keräyspaperi	20 01 01	3,43	L&T
Sekalainen puu	20 01 38	2,97	L&T
Tietosuojamateriaali		0,16	L&T
Öljyinen jäte kiinteä/pasta	16 07 08*	0,54	L&T
Pilssivesi ja sludge	13 04 02*	1090	Phoenix Collector Ltd

Haminan satamassa on lisäksi vastaanotettu jätteeksi luokiteltavaa betoni- ja tiilijätettä (9 500 t vuonna 2012), jota on käytetty maarakentamiseen Haikarissa.

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt HaminaKotka Satama Oy:n sataman jätehuoltosuunnitelman 2.4.2013. Jätehuoltosuunnitelma käsittää Haminan sataman lisäksi myös Kotkassa sijaitsevien Mussalon ja Jänskän satamien, Kantasataman, Hietanen-Etelän, Hietasen, Sunilan, sekä Hallan sataman jätehuollon. Suunnitelman päivitys on rekisteröity ympäristöhallinnon tietojärjestelmään 2.4.2013. Jätehuoltosuunnitelma on tarkistettava, jos satamaan jätettävien jätteiden laatu, määrä tai jätehuolto muuttuu merkittävästi. Jos suunnitelmaa ei ole tarpeen tarkistaa, satamanpitäjän on kolmen vuoden välein toimitettava valvontaviranomaiselle ilmoitus siitä, että sataman jätehuolto hoidetaan noudattaen hyväksyttyä jätehuoltosuunnitelmaa.

Poikkeuksellisiin tilanteisiin varautuminen

Haminan sataman ympäristöriskit on kartoitettu Haminan pelastuslaitoksen, Haminan kaupungin ja Vehkalahden kunnan laatimassa riskianalyyssissä v. 2000, ja se on päivitetty vuonna 2013.

Poikkeus- ja hätätilanteiden aiheuttamat ympäristövahingon vaarat satama-alueella on tunnistettu. Tunnistamisessa on huomioitu alusten lastaus/purkaminen, varastointi, kuljetukset, työkoneet ja muut satamapalvelut. Ympäristövahingon riski arvioitiin tapahtuman todennäköisyyden ja vakavuuden perusteella. Arvioinnissa on huomioitu vaikutukset pintavesiin, jätevesilaitokselle, maaperään ja ilmaan.

Merkittävin ympäristövaikutus arvioidaan aiheutuvan mahdollisesta alusperäisestä onnettomuudesta merialueella. Pienempiä ympäristövaikutuksia arvioidaan aiheutuvan polttoaineen tankkauksessa laivoihin ja työkoneiden polttoaineiden varastoinnissa mahdollisesti sattuvista vahinkotilanteista.

Riskienhallintaan on laadittu turvallisuusohjeita ja määräyksiä. Vaaratilanteita hallitaan myös yritysten yhteisellä vartiointijärjestelmällä ja kulunvalvontajärjestelmällä. Vaarallisten aineiden varastointialue sekä muut tarvittavat alueet on aidattu ja asfaltoitu.

Satama-alueella on öljyntorjuntakalustoa, jonka avulla pystytään öljyvahingon sattuessa nopeasti sulkemaan satama-allas öljypuomeilla. Sataman alueella on noudatettava voimassa olevia turvallisuusmääräyksiä, joiden perustana ovat säädökset vaarallisista aineista irtotavarana (IBC-code, BCH-code), säädökset vaarallisista aineista yksikkötavarana (IMDG-code) sekä säädökset nestemäisistä polttoaineista ja aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä (Marpol 73/78). Nestesatamassa on myös noudatettava International Safety Guide for Oil Tankers & Terminals (IS-GOTT) suosituksia. Lisäksi sovelletaan satamajärjestyksen ja Haminan öljysataman toimintaohjeen määräyksiä.

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka

Satamatoiminnalle ei ole EU:ssa erikseen määriteltyä parasta käyttökel-poista tekniikkaa. Toiminnassa kuitenkin tähdätään ympäristövaikutusten pienentämiseen eri toimenpitein ja käytettävällä tekniikalla.

Haminan satamanosan toimintaa ohjaa toimintajärjestelmä, joka on sertifioitu standardin ISO 14 001 mukaisesti. Ulkoinen auditointi on viimeksi tehty elokuussa 2013.

Vuoden 2015 alussa voimaan tullut rikkidirektiivi tulee vaikuttamaan alusten rikkipäästöjä vähentävästi. Satama-altaiden jäänsulatusta varten suurin osa laitureista on varustettu paineilmalaitteilla. Laiturien edustan pysyessä sulana laivojen kiinnittyminen laituriin helpottuu.

Sataman valaistusta on pyritty suuntaamaan siten, että haittavaikutukset ympäristöön ovat mahdollisimman pienet. Valaistuksen optimoinnilla on vähennetty energiankulutusta ja tehostettu valaistuksen ohjausta.

Uusissa laivoissa on keskimäärin aiempaa pienemmät melutasot. Myös työkoneet ovat aiempaa hiljaisempia.

Satamassa toimivia ohjeistetaan vaadituista jätehuoltokäytännöistä jäteohjeella ja vaarallisten jätteiden ohjeella.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailu

Sataman toimintaa seurataan tilastoimalla alusten käynnit, käsitellyt lastimäärät, vaaralliset aineet, syntyneet jätteet, energian kulutus ja veden kulutus.

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Haminan satama osallistuu Etelä-Kymenlaakson alueelliseen ilman laadun tarkkailuun. Tehdyistä mittauksista laaditaan vuosittain raportti. Tarkkailtavia parametrejä ovat mm. hiilidioksidin, typen oksidien ja hiukkasten pitoisuudet. Nestesatamassa toimivat yritykset seuraavat ilman laatua omien ympäristölupiensa puitteissa ja velvoittamina.

Sataman liikenteestä aiheutuvat päästöt ilmaan arvioidaan laskennallisesti liikennemäärien perusteella.

Melumittauksia tehdään tarpeen mukaan, jos on syytä epäillä, että sataman toiminta aiheuttaa meluhaittaa ympäröivälle alueelle.

Satama osallistuu merialueen veden laadun yhteistarkkailuun. Pyhtää-Kotka-Hamina -merialueen tarkkailuohjelmaa on tarkistettu ja siitä on laa-

dittu päivitys (Kymijoen vesi ja ympäristö ry 3.5.2013), jonka Kaakkois-Suomen ELY-keskus on hyväksynyt 17.6.2013 (KASELY/545/07.00/2010). Merialueen tarkkailu käsittää veden fysikaalis-kemiallisen tilan seurannan, rehevöitymisen seurannan sekä haitallisten aineiden kertymisen seurannan/sedimenttitutkimuksia. Tarkkailuun sisältyy myös pohjaeläintutkimuksia.

Sadevesiviemäreiden vesien laatua on selvitetty kertaluonteisesti vuonna 2005. Ympäristöluvanvaraisilla vaarallisia kemikaaleja käsittelevillä laitoksilla on omat vesitarkkailuvelvoitteensa.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Hakemusta on täydennetty 28.5.2014 ja 22.12.2014.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla 27.3.–27.4.2015 Haminan kaupungin ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustauluilla. Kuulutus on lisäksi ollut luettavissa viraston nettisivuilla. Hakemuksesta on ympäristönsuojelulain 38 §:n mukaisesti erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Hakemuksen vireilläolosta on lisäksi ilmoitettu Kymen Sanomissa.

Lausunnot

Hakemuksesta on ympäristönsuojelulain 36 §:n mukaisesti pyydetty lausunnot Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Haminan kaupungilta sekä Haminan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

1) **Kaakkois-Suomen ELY-keskus** toteaa, että voimassa olevan ympäristöluvan määräykset ovat edelleen pääosin ajantasaisia. Uusi suunniteltu kenttäalue ja laituripaikka tulee todennäköisesti lisäämään jonkin verran laivakäyntejä ja raskasta liikennettä alueella.

Sataman toiminnasta aiheutuvista päästöistä merkittävimpiä ovat typen oksidien ja rikkidioksidin päästöt ilmaan. Satamassa toimivat vaaralliseksi luokiteltuja kemikaaleja käsittelevät yritykset ovat erikseen ympäristölupavelvollisia ja niiden toiminnoille on annettu erikseen määräyksiä VOC-päästöjen vähentämiseksi ja tarkkailemiseksi.

Ilmatieteen laitos on mitannut Haminan satama-alueella 1.9.2013–20.2.2014 haisevien rikkiyhdisteiden ja rikkidioksidin pitoisuuksia jatkuva-toimisilla analysaattoreilla. Haisevien rikkiyhdisteiden korkein ohjearvoon verrattava pitoisuus oli 5 % ohjearvosta. Pitoisuudet olivat samalla tasolla kuin aiemmissa mittauksissa vuonna 2011. Rikkidioksidin korkeimmat oh-

jearvoihin verrattavat pitoisuudet olivat tuntipitoisuuden osalta 5 % ohjearvosta ja vuorokausipitoisuus 6 % ohjearvosta. Rikkidioksidipitoisuudet olivat samalla tasolla kuin Ilmatieteen laitoksen Virolahden tausta-aseamalla.

Satama-alueen viemäröinnistä on toimitettu ELY-keskukseen asemapiirros. Siinä ei kuitenkaan ole kuvattu viemäröinnin varustelua, kuten öljyn- ja kiintoaineen erottimia eikä sulkukaivoja. Asemapiirrosta olisi syytä täydentää tältä osin.

Vuoden 2005 jälkeen erillistä hulevesien tarkkailua on tehty ainoastaan vuonna 2014 kivihiilen varastointiin liittyen. Tarkkailu olisi syytä uusida. (Ympäristöluvanvaraisilla vaarallisia kemikaaleja käsittelevillä laitoksilla on omat tarkkailuvelvoitteensa.)

Kivihiilen varastointiin on Haminan kaupunki myöntänyt ympäristöluvan, jota Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään muuttanut. Asian käsittely on kesken korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

2) **Haminan kaupungin ympäristölautakunta** toteaa, että sataman alueella on todettu pilaantunutta maaperää Koirakarin, Öljysataman ja Puotelinpohjan alueilla. Alueita on osin puhdistettu ja niistä otetaan säännöllisesti tarkkailunäytteitä.

Pintavesien laatu sataman edustalla on parantunut sen jälkeen kun yhdyskuntajätevesien purku Haminanlahteen ja paperitehtaan jätevesien purku Summanlahteen loppuivat. Pääasiallinen kuormitus tulee nykyään Vehkaoesta ja Summanjoesta.

Ilman laatua on tarkkailtu Haminan satamassa pitkään. Kiinteä optinen mittauslinja oli käytössä vuosina 1991–2011. Etelä-Kymenlaakson kuntien yhteiseen mittausverkostoon on vuodesta 2005 alkaen kuulunut siirrettävä mittausasema, joka oli Haminan satamassa vuosina 2006 ja 2013. Seuraava mittausjakso on vuonna 2016. Lisäksi Ilmatieteen laitos on mitannut Haminan satama-alueella ja sen ympäristössä haihtuvien hiilivetyjen pitoisuuksia 5/2011–5/2012. Ilman laatu on ollut pääosin hyvä tai tyydyttävä.

Melua aiheutuu lähinnä lastinkäsittelystä ja liikenteestä sekä taustamelua satama-alueen teollisuudesta. Satamaa ympäröivillä alueilla ei ole yli 55 dB:n melualueella asunut ketään vuoden 2003 meluselvityksen mukaan. Meluselvityksen jälkeen on rakennettu uusi satamatie, joka on vähentänyt meluhaittaa asutukselle.

Lautakunta kannattaa kivihiilivaraston ympäristöluvan yhdistämistä sataman ympäristölupaan, mikäli on mahdollista yhdistää vailla lain voimaa oleva ympäristölupa toiseen ympäristölupaan.

Muistutukset ja mielipiteet

3) **AA (75-13-722-17)** toivoo että Syväsatamantien ja Hillontien risteyksessä molempiin suuntiin, Syväsatamantien Hillonkylän puolelle

rakennettaisiin meluvalli tai -seinä liikenteen kasvaessa. Rekka-auton kuljettajat joutuvat kaasuttamaan voimakkaasti ylämäkeen satamasta pois päin ajettaessa, jolloin melu ja pakokaasupäästöt lisääntyvät huomattavasti. Alkuperäisessä suunnitelmassa meluvallit oli piirretty, mutta jostain syystä niitä ei ole kuitenkaan rakennettu.

4) **Cityhit Oy** (Syväsatamantie 53) viittaa hakemuksen puutteisiin ja epäselvyyksiin. Muun muassa siihen, että koko satama-alueella käsitellään ja varastoidaan vaarallisia kemikaaleja jopa luvatta alueella, joka ei kuulu asemakaavassa LS t/kem -alueeseen, vaan on pelkästään LS-alue. Hakemustekstissä ei myöskään ole mainintaa kuivalastien käsittelystä Baltic Bulk Oy:n alueella ja varastossa; samalla alueella on ainoastaan mainittu sementin, urean ja kaoliinin käsittely, mutta ei kalsiumoksidia, vaikka sitä on käsitelty jo useamman vuoden ajan ja jonka käsittelyssä on myös sattunut ympäristövahinko.

Hakijalle on myönnetty ympäristölupa vuonna 2005, jonka on ilmoitettu olevan voimassa 31.3.2015 saakka, joten satamalla ei muistuttajan käsityksen mukaan ole aikaisempi lupa enää voimassa.

Muistuttaja katsoo kiinteistönsä joutuvan sataman lähinaapurina kohtuuttoman rasituksen alaiseksi haitallisten aineiden vuoksi ja vetoaa naapurisuuhdelakiin. Satamalle ei pidä myöntää ympäristölupaa vastoin asemakaavaa. Muistuttaja esittää ratkaisuna rakennustensa lunastamista alueelta yhteisesti sovittavasta hinnasta.

5) **Haminan Satamakiinteistöt Oy** vaatii ensisijaisesti, että aluehallintovirasto hylkää kivihiilen varastointia Haminan satama-alueella koskevan hakemuksen kokonaan. Toissijaisesti vaaditaan että kivihiilen varastointia ei sallita EU4-laiturilla eikä Palokankaan laiturilla, vaan ainoastaan Hailikarin alueella, jolle asetetaan riittävät lupamääräykset toiminnan haittojen ehkäisemiseksi ja tarkkailemiseksi.

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 35 §:n 2 momentin nojalla ympäristölupahakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset selvitykset. Hakijan toimittama ympäristöluvan tarkistushakemus on näiltä osin selvästi puutteellinen, sillä hakemuksessa ei ole esitetty riittäviä tietoja toiminnan päästöjen laadusta ja määrästä, eikä arvioitu näiden vaikutuksia ympäristöön. Nyt käsillä olevassa menettelyssä on näin ollen mahdotonta arvioida toiminnan vaikutuksia. Tarkistushakemukseen ei sisälly kuvausta uutena toimintona lupaan sisällytetyn kivihiilen varastointitoiminnan tarkemmasta sisällöstä. Vaasan hallinto-oikeus on parhaillaan korkeimmassa hallinto-oikeudessa vireillä olevassa asiassa todennut toiminnan merkittävimmän ympäristövaikutuksen olevan kivihiilipölyn aiheuttama haitta, mutta toiminnan ympäristövaikutuksia koskevassa ympäristölupahakemuksen kappaleessa ei ole käsitelty kivihiilen varastointitoiminnan ympäristövaikutuksia lainkaan.

Kivihiilen purkaminen laivoista ja siirto varastokasoihin aiheuttavat runsaasti pölyä, minkä lisäksi nouto maanteitse, hiilen kuormaus ja itse varas-

tointi aiheuttavat pölyämistä. Ympäristövaikutuksia ja pölyn leviämistä lisää se, että kivihiilivarastot sijaitsevat eri puolilla satama-alueetta. Häiriintyviä kohteita on varsinaisella satama-alueella runsaasti, eikä kivihiilen varastoinnista näille toiminnoille aiheutuvia vaikutuksia ole riittävästi selvitetty.

Hakemukseen ei sisälly selvityksiä siitä, missä määrin kivihiilen varastointi satama-alueella aiheuttaa vahinkoja ja haittaa muille alueen toimijoille omaisuusvahinkoina sekä omaisuuden arvon alentumisena ja käytön vaikeutumisena. Likaantumisen ohessa kivihiilipöly tarttuu pintoihin ja rajoittaa sitä, mitä omaisuutta muilla kiinteistöillä voidaan ylipäänsä säilyttää. Lisäksi pöly on merkittävä haitta pölyherkille laitteille, kuten ilmastoinnille ja paloilmaisimille. Kivihiilen varastointialueiden sijoittaminen vaikeuttaa lähellä sijaitsevien varastotilojen käyttöä niiden asemakaavan mukaisiin käyttötarkoituksiin siten, että haitat näille muodostuvat kohtuuttomiksi. Olosuhteista johtuen pölyhaittojen ehkäiseminen riittävästi ei ole mahdollista lupamääräyksinkään.

Ottaen huomioon suunniteltujen kivihiilivarastojen sijainti ja etäisyydet mahdollisesti häiriintyviin kohteisiin sekä haittojen minimoinnin periaate, lupa, mikäli se kuitenkin myönnetään, tulee myöntää ainoastaan Hailikarin aluetta koskien. Hailikari sijaitsee etäämpänä satama-alueella sijaitsevista häiriintyvistä kohteista, eikä edellytä vastaavaa raskasta ajoneuvoliikennettä ja kivihiilen kuljetusta sataman halki kuin EU4-laiturin ja Palokankaan varastoalueet.

Luvan myöntämiselle EU4-laiturin ja Palokankaan alueille ei ole perustetta siitäkään syystä, että KHO:ssa vireillä olevassa ympäristölupamenettelyssä HaminaKotka Satama Oy on ilmoittanut Haminan ympäristötoimeen, ettei EU4-laiturin ja Palokankaan varastoaluetta tulla tässä vaiheessa ottamaan käyttöön. Ympäristölupa tulee lähtökohtaisesti myöntää vain siinä laajuudessa, kun toimintaa tosiasiallisesti tullaan harjoittamaan.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 18.6.2015 pyytänyt hakijalta vastineen hakemuksesta annetuista lausunnoista ja muistutuksista. Hakija toteaa, että satama on nyt toimittanut ELY-keskukselle tarkemmat piirrokset satamanosien viemäröinneistä ja esittää, että hulevesitarkkailu toteutettaisiin kertaluonteisesti esimerkiksi vuonna 2016. Tulosten perusteella harkittaisiin, onko tarkkailulle tarvetta jatkossa.

Melumallinnuksen tai -mittauksen tekemisestä voidaan sopia valvontaviranomaisen kanssa Öljysataman laajennuksen jälkeen, mikäli on aiheutta epäillä meluraja-arvojen ylittävän tai lähiasukailta tulee valituksia melusta.

Asukkaan muistutuksessa on vaadittu melusuojausta Hillontien ja Syväsatamantien risteykseen Hillonkylän puolelle. Muistuttaja lienee tarkoittanut Hillontien ja Satamantien risteystä. Alue ei kuulu satama-alueeseen, jolloin mahdollisten melusuojausten rakentamisesta tulisi olla yhteydessä Haminan kaupunkiin.

Cityhit Oy omistaa toimistorakennuksen Syväsatamantie 53:ssa satamalta vuokratulla tontilla. Muistuttaja ei ole tarkemmin kuvannut, millaista liiketoimintaa se kiinteistöllä harjoittaa. Sataman käsityksen mukaan toiminta kiinteistöllä ei ole kovin aktiivista. Satama-alueella toimii useita yrityksiä omien ympäristölupiansa puitteissa. Osa yrityksistä käsittelee ja varastoi vaaralliseksi luokiteltuja kemikaaleja. Satamatoiminta on voimassa olevan asemakaavan mukaista. Satama-alue on asemakaavassa merkitty satama-alueeksi (LS) ja lisäksi asemakaavassa on osoitettu t/kem -merkinnällä vaarallisten kemikaalien käsittelyyn varattuja alueita.

Baltic Bulk Oy toimii satamassa osoitteessa Syväsatamantie 10 (halli 6 B) ja Gerhardinväylä 8 (halli 3). Yhtiö käsittelee ja varastoi irtolasteja ja toiminnanharjoittajalla on TUKESin myöntämä lupa poltetun kalkin varastointiin (pääätös 4243/36/2014). HaminaKotka Satama Oy on antanut Baltic Bulk Oy:lle suostumuksensa, että se voi toimia sataman ympäristöluvan puitteissa, kunnes se on saanut oman ympäristölupansa. Suostumus on toimitettu Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle tiedoksi. Satamayhtiön tietoon ei ole tullut ympäristövahinkoa eikä valituksia Baltic Bulk Oy:n toiminnasta. Muistuttaja ei ole tarkemmin kuvannut, minkä tyyppisestä haitasta tai ympäristövahingosta on ollut kyse. Perusteita vahingonkorvauksiin ei sataman käsityksen mukaan ole.

Haminan satamanosan ympäristölupa on toistaiseksi voimassa ja lupamääräysten tarkistamishakemus on jätetty vuonna 2013. Satama toimii nykyisen ympäristöluvan puitteissa kunnes tarkistuspäätös on lainvoimainen.

Haminan Satamakiinteistöt Oy:n muistutuksen osalta hakija toteaa, että kivihiltä on varastoitu Hailikarin satamanosassa vuodesta 2013 lähtien Haminan kaupungin 4.9.2013 myöntämän ympäristöluvan mukaisesti. Kyseisen luvan mukaan kivihillen varastointia voidaan harjoittaa myös EU4- ja Palokankaan alueella. Toistaiseksi varastointia ei ole vielä aloitettu näillä kahdella alueella. EU4 ja Palokangas ovat kuitenkin tärkeitä alueita sataman tulevalle lisäliikenteelle, eikä kivihillen varastointia voida keskittää pelkästään Hailikarin alueelle. Nämä kaksi aluetta sijoittuvat sellaisten laitureiden läheisyyteen, jotka mahdollistavat mahdollisimman suuret laiva- ja lastikoot, mikä puolestaan vähentää ylimääräistä laivaliikennettä ympäristövaikutuksineen.

Hailikarista saaduista kokemuksista on mahdollista tehdä johtopäätöksiä varastoinnin mahdollisista haittavaikutuksista ja niiden torjuntatoimenpiteistä. Alkusyöksystä 2013 kivihillen varastoinnin juuri käynnistyttyä Hailikarissa ilmeni joitain pölyhaittoja lähinnä siitä syystä, että hienoksi jauhautunut kivihilipöly tarttui kuorma-autojen renkaisiin, joista sitä kulkeutui tiealueille. Suurin syy kulkeutumiselle oli se, että aivan alkuaikaan purkulaituri, jonne kivihilli tuotiin proomulla, sijaitsi noin kilometrin etäisyydellä Hailikarin varastopaikasta. Satamayhtiö rakensi välittömästi uuden purkulaiturin Hailikarin varastoalueelle ja otti käyttöön erilaisia pölyämistä estäviä tekniikoita (kuten kivihillen kastelu ja laiturialueen sekä kulkuteiden entistäkin tarkempi puhdistaminen harjakoneella). Vuoden 2013 syksyn jälkeen sataman tietoon ei ole tullut vastaavia valituksia kivihillen varastoinnista. Vajaan kah-

den vuoden aikana HaminaKotka Satama Oy on saanut vain muutaman yksittäisen yhteydenoton kivihiilen varastoinnin mahdollisten haittojen ehkäisyyn liittyen. Pölyyntymisen estämiseksi käytetyt tekniikat toimisivat vastaavasti EU4- ja Palokankaan varastoalueilla.

Muistuttajan väite, ettei kivihiilen varastoinnin ympäristövaikutuksia olisi selvitetty tai ettei varastointitoimintaa olisi kuvattu, ei pidä paikkaansa. Muun muassa kivihiilen varastointia koskeva ympäristölupa on toimitettu osana sataman ympäristöluvan tarkistamishakemusta. Hakija on myös täsmentänyt, että kivihiiltä voidaan tuoda satamaan ja viedä satamasta laivalla, junalla tai autokuljetuksin. Tästä kaksisuuntaisesta liikenteestä ei aiheudu erilaatuista tai sanottavasti suurempaa ympäristövaikutusta verrattuna siihen, että kivihiili tuotaisiin sataman laivalla ja vietäisiin pois maitse.

Yhteenveto kivihiilen varastoinnista

Kivihiili tuodaan satamaan ja viedään satamasta laivalla, junalla tai autokuljetuksin. Hailikarin, EU4- ja Palokankaan varastoalueilla purku- ja lastauslaiturit sijoittuvat kivihiilen varastoalueiden välittömään läheisyyteen kuten myös junaraiteet.

Kivihiilen lastauksessa ja purkauksessa käytetään pyöräkuormaajia, kahmaria tai muita vastaavia työmenetelmiä sekä kuorma-autoja. Varastokasojen muotoilussa ja kasauksessa käytetään pyöräkuormaajia tai muita vastaavia koneita/menetelmiä. Hiili kuljetetaan laivasta varastokasaan tai varastokasalta laivaan pyöräkuormaajilla. Varastokasat tiivistetään pyöräkuormaajalla, mikä vähentää pölyämistä ja tulipaloriskiä.

Varastokasalla oleva tiivistetty kivihiili ei ole herkkä pölyämään, vaan pölyäminen johtuu yleensä hiilen jauhautumisesta hienojakoiseksi autojen renkaissa. Kuivina ja tuulisina aikoina jauhautunut pöly voi nousta ilmaan. Pölyämistä seurataan lastauksen ja purun aikana ja sääolosuhteisiin pyritään varautumaan ennakkoon. Laiturialueet ja kulkutiet puhdistetaan harjakoneella; kuivina ja tuulisina aikoina puhdistamiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Tarvittaessa puhdistettavia alueita kastellaan pölyämisen estämiseksi. Varastoalueen hulevedet kerätään sakkapesällisiin sadevesikäyttöihin ja vedet johdetaan laskeutusaltaan kautta mereen.

Näin ollen satama-alueella tapahtuvasta kivihiilen käsittelystä ja kuljetuksista ei voi aiheutua pölyhaittaa. Juna- ja autokuljetuksista aiheutuu tietenkin väistämättä ääntä, mutta se ei poikkea sataman muusta toiminnasta.

Tarkemmat suunnitelmat pölyämisen estämisestä ja hulevesien johtamisesta sekä mahdollisesta tarkkailusta varastoalueilla voidaan toimittaa ELY-keskukselle ja /tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle hyvissä ajoin ennen varastoinnin aloittamista EU4- ja Palokankaan alueilla,

Kivihiilen varastointi on myös asemakaavan mukaista. Väite naapuruisuussuhdelain 17 §:n mukaisesta kohtuuttomasta rasituksesta on perusteeton, sillä mitään kohtuutonta rasitusta ei aiheudu. Haminan Satamakiinteistöt

Oy:lle ei ole liioin voinut muodostua oikeudellisesti suojattua odotusarvoa sen suhteen, ettei Haminan satama-alueella voitaisi harjoittaa kivihiilen varastointitoimintaa. Naapuruussuhdelain 17 § ei tarkoita sitä, että yksittäinen satamakiinteistön haltija voisi kieltää tuomasta yhteen Suomen suurimmista satamista tiettyä tuotetta, jota sinne ei aikaisemmin ole tuotu. Sataman perusluonteeseen kuuluu, että sinne tuodaan hyvin erilaisia tuotteita ja tuotteiden määrät ja laatu voivat vaihdella.

Kivihiilen varastointitoiminnasta ei hakijan käsityksen mukaan aiheudu vahinkoa tai haittaa alueen muille toimijoille eikä ympäristölle.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto myöntää HaminaKotka Satama Oy:lle luvan toiminnan muuttamiseen, käsittäen Haminan sataman lastikapasiteetin kasvattamisen noin 10 miljoonaa tonniin vuodessa ja ympäristöluvan tarkoittaman alueen laajennuksen Öljysataman edustan täyttöalueelle (vesilain mukaisen luvan nro 30/2015/2 tarkoittamalle alueelle).

Aluehallintovirasto on myös tarkistanut Itä-Suomen ympäristölupaviraston Haminan Satama Oy:lle myönnetyn ympäristöluvan nro 16/05/2, 9.2.2005, lupamääräykset.

Toiminnassa on noudatettava lupahakemuksessa esitettyä ja jäljempänä annettavia lupamääräyksiä. Aluehallintovirasto päivittää lupamääräykset kuulumaan seuraavasti.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Päästöt vesiin ja viemäriin sekä maaperään

1. Laiturialueiden ja lastinkäsittelyalueiden on oltava kestopäällystettyjä ja niiltä tulevat sade- ja valumavedet on johdettava hiekanerotuskaivoilla varustettuihin sadevesiviemäriin.

Satama-alueilla, joilla käsitellään polttoaineita ja muita ympäristölle vaarallisia aineita, sadevesiviemärit on varustettava asianmukaisesti mitoitetuilla öljynerottimilla ja sulkulaitteilla siten, että viemärit voidaan tarvittaessa välittömästi sulkea. Sulkulaitteet on merkittävä näkyvästi.

Nestemäisten kemikaalilastien ja vaarallisten aineiden käsittelyalueilla on oltava suljettu sadevesiviemäriverkosto, josta sadevedet johdetaan mereen valvotusti niiden laadun salliessa. Muussa tapauksessa vedet on toimitettava jatkokäsiteltäviksi.

Irtolastien laituri- ja käsittelyalueiden sadevesiviemäreissä on oltava riittävästi mitoitettua kiintoaineen erotuskaivot tai vastaavat rakenteet.

2. Laiturialueiden ja varastokenttien pintarakenteiden kunnosta on huolehdittava ja todetut vauriot on korjattava mahdollisimman pian. Korjauksista on tehtävä merkinnät jäljempänä lupamääräyksessä 24 tarkoitettuun kirjanpitoon.
3. Öljynerottimiin kertyvä öljy ja pohjasakka on poistettava säännöllisesti ja toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn.

Sadevesiviemäriin kertyvä kiintoaines on tyhjennettävä tarvittaessa ja irtolastien käsittelylaitureilla vähintään kaksi kertaa vuodessa.
4. Laivojen mahdollinen tankkaus (bunkraus) on suoritettava valvotusti erityistä varovaisuutta noudattaen.
5. Laiturialueilta ja satamakentiltä poistettava lumi on läjitettävä merkityille lumenkaatopaikoille niin, ettei sulamisvesien mukana pääse leviämään lastijäämiä, hiekkaa, roskia tai öljyä mereen tai muualle ympäristöön.

Pölyävät lastit

6. Helposti pölyävien ärsyttävien tai syövyttävien irtolastien (kuten sementti, kalsiumoksidi, sooda) siirroissa laivaan tai laivasta pois on mahdollisuuksien mukaan käytettävä suljettua kuljetinta, jolla ehkäistään lastipölyn leviäminen sataman ilmaan ja edelleen muualle ympäristöön.

Irtolastien käsittelyssä on erityisesti kiinnitettävä huomiota pudotuskorkeuteen (mahdollisimman matalalta), nosturikauhojen leukojen sulkemiseen ja tuulen voimakkuuteen pölyämisen, likaantumisen sekä materiaalitappioiden välttämiseksi.
7. Irtolasteja käsiteltäessä on kiintoaineen pääsy sadevesiviemäriin tehokkaasti estettävä peittämällä sadevesiviemärit tilapäisesti esim. kumimatoilla.
8. Laiturialueet, lastien käsittelyalueet ja kulkuväylät on puhdistettava hienojakoisesta aineksesta viipymättä purkausten ja lastausten jälkeen. Ne on ensisijaisesti puhdistettava pölyävästä aineksestä esim. keräävää harjakoetta käyttäen huuhtelun sijaan.
9. Satamasta lähtevän irtolastien kuljetuskaluston renkaiden puhtaudesta tulee huolehtia ja kuormaukset tulee tehdä niin, että kuljetuksista ei aiheudu pölyhaittaa sataman alueella eikä sen ulkopuolella.

Meluntorjunta

10. Satamatoiminnasta aiheutuva melutaso ei saa lähimmillä asuinalueilla ylittää melun A-painotettuna ekvivalenttitasona (L_{Aeq}) ilmaistuna päiväaikaan (klo 7–22) 55 dB eikä yöaikaan (klo 22–7) 50 dB.

Mitattuun melutasoon on lisättävä 5 dB ennen sen vertaamista edellä annettuun raja-arvoon melun ollessa kapeakaistaista tai impulssimaista.

Valaistus

11. Sataman valaistus on järjestettävä välttämättä haitallista hajasäteilyä ja tarpeetonta valaistustehoa.

Jätehuolto

12. Alusjätteiden vastaanottoa varten satamassa on oltava pysyvät vastaanottolaitteet tai sataman on tilattava alusjätteiden vastaanottopalvelu.

Tarkemmat määräykset aluksista peräisin olevien jätteiden jätehuollon järjestämisestä on annettu merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 9 luvun mukaisessa Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen HaminaKotka Satama Oy:n jätehuoltosuunnitelman hyväksymisratkaisussa 2.4.2013.

13. Sataman toiminta on järjestettävä siten, että jätteitä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa syntyvät jätteet on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä. Jätteet on ensisijaisesti hyödynnettävä aineena ja toissijaisesti energiantuotannossa. Syntyvät jätteet on lajiteltava ottaen huomioon eri jakeiden hyötykäyttömahdollisuudet. Hyötykäyttökelpoiset jätteet (kuten metallijätteet, pahvijätteet, paperijätteet ja rakennusjätteet) on kerättävä erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn. Mikäli hyödyntäminen ei ole kohtuullisin kustannuksin mahdollista, jätteet on toimitettava sellaiselle vastaanotto paikalle, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisenlaista jätettä.

14. Vaaralliset jätteet on varastoitava asianmukaisesti. Erilaiset vaaralliset jätteet on pidettävä erillään toisistaan. Nestemäisessä muodossa olevat vaaralliset jätteet on varastoitava tiiviillä ja reunakorokkein varustetulla alustalla siten, että niiden pääsy maaperään on estetty. Erilaatuiset vaaralliset jätteet (kuten jäteöljyt, akut, paristot ja loisteputket) on toimitettava säännöllisesti vähintään kerran vuodessa paikkaan, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottoon.

Luovutettaessa vaarallisia jätteitä ne on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaarallisuuden merkittävään pakkaukseen. Vaarallista jätettä ja hiekanerotuskaivojen lietteitä luovutettaessa on jätteen siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee jätelain 121 §:n mukaiset tiedot jätteestä. Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että siirtoasiakirja on mukana jätteen siirron aikana ja että se annetaan siirron päätyttyä jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan.

Polttoaineiden ja kemikaalien käsittely ja säilytys

15. Työkoneiden ym. polttoaineiden ja kemikaalien käsittely sekä varastointi satama-alueella on järjestettävä niin, ettei haitallisia aineita pääse ympäris-

töön ja ettei niistä aiheudu maaperän eikä pinta- tai pohjavesien pilaantumista eikä terveydellistä haittaa tai vaaraa.

Häiriötilanteet

16. Poikkeuksellisiin tilanteisiin on varauduttava ennalta. Vahingon tai onnettomuuden varalle on satamassa oltava helposti saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia, öljyntorjuntapuomia ja muuta torjuntakalustoa.

Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, mereen tai maaperään, on viivytyksettä ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja rajoittamiseksi sekä tapahtuman toistumisen estämiseksi.

Vahingoista, onnettomuuksista ja muista häiriötilanteista, joista aiheutuu tai uhkaa aiheutua määrältään ja laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, merialueelle taikka maaperään, on viipymättä ilmoitettava Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle ja Haminan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

17. Sataman turvallisuus- ja pelastussuunnitelma on pidettävä ajantasaisena ja alkusammutusvälineistön sekä torjuntakaluston sijainnista on tiedotettava satamassa kulloinkin työskenteleville. Sataman riskikartoitukseen tulee sisällyttää yksityiskohtaisempi tulvariskitarkastelu ja mahdolliseen kivihiilikasaan liittyvä itsesyttymisriski.

Päästöjen ja vaikutusten tarkkailu

Melun tarkkailu

18. Kaakkois-Suomen ELY-keskus voi edellyttää luvan saajalta melumallinnusta ja/tai melumittauksia lähimpien asuinrakennusten oleskelupihoilla kenttälääjennuksen jälkeen tai muulloinkin, jos on syytä epäillä meluraja-arvojen ylittyvän satamatoiminnasta johtuen.

Ilman laadun tarkkailu

19. Luvan saajan on osallistuttava aiheuttamisperiaatteen mukaisella kustannusosuudella Etelä-Kymenlaakson alueelliseen ilman laadun tarkkailuun.

Vesien tarkkailu

20. Luvan saajan on kolmen vuoden välein sekä poikkeuksellisissa päästötilanteissa selvitettävä sataman hulevesien laatua. Mahdolliseen kivihiilen varastointiin liittyvistä laskeutusaltaista mereen johdettavasta vedestä näytteet tulee kuitenkin ottaa vähintään 1–2 kertaa vuodessa niin kuin kivihiilivaraston ympäristöluvassa edellytetään.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa on etukäteen sovittava, miltä alueelta hulevesinäytteet on kulloinkin syytä ottaa ja mitä parametrejä niistä tutkitaan.

21. Satamatoiminnan vaikutuksia läheisellä merialueella on seurattava säännöllisin väliajoin. Tarkkailu voidaan toteuttaa osana merialueen yhteistarkkailua nykyisen tarkkailuohjelman mukaisesti.

Laadunvarmennus

22. Näytteenotto ja analysointi on suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä. Tutkimusraportti on liitettävä kyseisen vuoden jäljempänä määräyksessä 24 tarkoitettuun vuosiraporttiin.

Jätteen käsittelyn seuranta

23. Luvan saajan on seurattava järjestämäänsä jätteen käsittelyä säännöllisesti ja ryhdyttävä toimiin havaittujen puutteiden poistamiseksi. Seurannassa on noudatettava Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen hyväksymää jätehuoltosuunnitelmaa. Jos käsiteltävän jätteen laatu tai määrä taikka käsittelyn järjestelyt muuttuvat, sataman pitäjän on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava suunnitelmaa ja ilmoitettava tästä Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle.

Kirjanpito ja vuosiraportointi

24. Sataman toiminnasta on pidettävä kirjaa, josta käy ilmi ainakin
- alusten käynnit ja lastityyppi
 - lastien määrät
 - toiminnassa syntyvät jätteet (laji, määrä, toimituspaikka ja -aika), mukaan lukien operaattoreiden lastijäämät siltä osin kuin ne eivät sisälly muun toiminnan ympäristölupaan
 - aluksista vastaanotetut jätevedet ja muut jätteet (laji, määrä, toimituspaikka ja -aika)
 - energian ja veden kulutus
 - tehtyjen tarkkailujen tulokset
 - tehdyt päällysteiden korjaukset/uusimiset, sadevesikaivojen sakkujen poistot, öljynerottimien tyhjennykset
 - mahdolliset meluun tai muuhun haittaan liittyvät valitukset ja aiheuttaja
 - poikkeukselliset tilanteet, niiden syyt ja korjaustoimenpiteet.

Kirjanpito on säilytettävä kolmen vuoden ajan (jätteiden osalta kuitenkin 6 vuoden ajalta) ja esitettävä pyydettyä valvontaviranomaisille.

Vuosiraportti sataman toiminnasta on toimitettava vuosittain seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle ja Haminan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vuosiraportin tu-

lee sisältää yhteenveto kirjanpidosta sekä laskennallinen arvio alusliikenteen, ajoneuvoliikenteen ja työkoneiden päästöistä ilmaan (typen oksidit, rikkidioksidi, hiilivedyt, hiukkaset, hiilimonoksidi ja hiilidioksidi).

Selvilläolo- ja huolehtimisvelvoite

25. Luvan saajan on huolehdittava siitä, että satama-alueella toimivat yritykset ovat tietoisia tämän päätöksen lupamääräyksistä ja toimivat tämän päätöksen mukaisesti satama-alueella (satamajärjestyksen tai vastaavan ja sopimusten kautta).

Toiminnan lopettaminen

26. Jos satamatoiminta alueella loppuu, on siitä tehtävä toimivaltaiselle lupaviranomaiselle ilmoitus viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan päättymistä. Ilmoituksessa on esitettävä suunnitelma toiminnan hallitusta lopettamisesta aikatauluineen (alueen kunnostamistoimet liittyen vesiensuojeluun, ilmansuojeluun, maaperänsuojeluun ja jätehuoltoon sekä ympäristön tilan jälkitarkkailu).

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Tällä päätöksellä on tarkistettu Itä-Suomen ympäristölupaviraston 9.2.2005 antaman ympäristöluvan nro 16/05/2 lupamääräykset vastaamaan sataman nykyistä tilannetta lainsäädännössä tapahtuneet muutokset huomioon ottaen. Luvassa on otettu huomioon sataman laajennus Öljysataman edustalla ja odotettavissa oleva lastimäärien kasvu.

Satamassa voidaan periaatteessa käsitellä muiden kuivien irtolastien ohella myös kivihiililasteja, mutta toiminta suurine varastomäärineen edellyttää erillisen ympäristöluvan. Tästä syystä tässä luvassa ei anneta yksityiskohtaisempia määräyksiä kivihiililastien käsittelystä ja varastoinnista. Kivihiilivarastolle on myönnetty (4.9.2013) erillinen ympäristölupa, jonka käsittely on edelleen kesken tuomioistuimessa. Suunniteltu kivihiilen varastointitoiminta on varsin laajamittaista (kerrallaan varastoitava määrä jopa 650 000 tonnia), joten erillinen ympäristölupa on tästäkin syystä aiheellinen riippumatta siitä, onko aluehallintovirasto vai kunnan viranomainen toimivaltainen lupaviranomainen tässä tapauksessa. Ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) mukaan kivihiilivarastolla on oltava ympäristölupa. Myös uuden ympäristönsuojelulain 527/2014 laitosluettelon mukaan kivihiilivarasto edellyttää ympäristöluvan.

Jotta kivihiilivaraston ympäristölupahakemus olisi voitu käsitellä sataman luvan yhteydessä, olisi hakijan tullut peruuttaa aikaisempi ympäristölupahakemuksensa ja esittää tässä yhteydessä huomattavasti tarkemmat tiedot kyseisestä toiminnasta, sen suunnitelluista sijaintipaikoista asemapiirroksi-

neen, häiriintyvät ja mahdolliselle kivihiihpalolle alttiit kohteet, pölyntorjunta, vesienjohtamisjärjestelyt jne.

Satamatoimintojen laajennus Öljysataman edustan täyttöalueelle ei merkittävästi lisää sataman ympäristövaikutuksia. Alueen läheisyydessä ei ole asutusta tai muita häiriintyviä kohteita.

Satamatoiminnasta ei kenttälajennus, kapasiteetin nosto ja tarkistetut lupamääräykset huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräissä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasiitusta naapureille.

Harjoitettaessa toimintaa tässä päätöksessä edellytetyllä tavalla sataman toiminta täyttää ympäristönsuojelulaissa ja jätelaisissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa asetetut vaatimukset ja ne vaatimukset, jotka on säädetty luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla.

Toiminta on alueen asemakaavan mukaista.

Lupamääräysten yleiset perustelut

1.5.2012 on tullut voimaan uusi jätelaki (646/2011) ja jätteistä annettu valtioneuvoston asetus (179/2012). Aikaisemmassa luvassa käytetyn termin ”ongelmajäte” sijasta on ratkaisuosassa käytetty Euroopan unionin jätelainsäädännön ja uuden jätelain mukaista termiä ”vaarallinen jäte”.

Myös ympäristönsuojelulaki on uudistettu ja se on tullut voimaan 1.9.2014 (527/2014). Sillä on kumottu vanha vuonna 2000 voimaan tullut ympäristönsuojelulaki (86/2000). Uuden lain siirtymäsäännösten mukaan lain voimaantullessa vireillä olevat asiat käsitellään ja ratkaistaan kuitenkin lain voimaan tullessa olleiden säännösten mukaisesti. Siten tämän luvan määräykset on annettu vanhan lain (86/2000) nojalla.

Aluksista peräisin olevien jätteiden vastaanotosta säädetään tarkemmin merenkulun ympäristönsuojelulaissa (1672/2009) ja sen nojalla hyväksytyssä jätehuoltosuunnitelmassa. Merenkulun ympäristönsuojelulaki ja asetus merenkulun ympäristönsuojelusta (76/2010) eivät kuulu ympäristöluvassa sovellettavaan lainsäädäntöön, mutta päätöksessä on edellytetty, että jätelain vaatiman asianmukaisen jätehuollon ja jätteiden käsittelyn varmistamiseksi jätehuoltosuunnitelmaa noudatetaan.

Merenkulun ympäristönsuojelulailla ja vastaavalla asetuksella säädetään myös aluksissa käytettävän polttoaineen rikkipitoisuudesta. Haminan sataman laivaliikenteen rikkipäästöt tulevat vähenemään lähivuosina tämän muun lainsäädännön kautta, samoin typpipäästöt, mikä vähentää tarvetta kytkeä laivat maasähkөөn satamassa oloaikana. Euroopan parla-

mentin ja neuvoston direktiivi 2012/33/EU (voimaan 17.12.2012) neuvoston direktiivin 1999/32/EY muuttamisesta meriliikenteessä käytettävien polttoaineiden rikkipitoisuuden osalta vähentää merkittävästi laivaliikenteen rikkipäästöjä koko Itämeren alueella. Direktiivin muutoksen mukaan meriliikenteessä käytettävän polttoaineen enimmäisrikkipitoisuus saa olla (1.1.2015 alkaen) 0,10 painoprosenttia.

Sataman suurimmat ympäristöhaitat liittyvät kemikaalilastien käsittelyssä ja varastoinnissa ilmaan pääseviin, helposti haihtuviin yhdisteisiin. Nestesataman kemikaalivarastoilla on kuitenkin erilliset ympäristöluvut, joissa säädellään niiden toimintaa ja myös kyseisten toimintojen tarkkailua.

Ympäristöhaittoja voi syntyä myös suurempina määrinä käsiteltävien kuivabulklastien pölyämisestä, koska satama sijaitsee meren ympäröimällä niemellä, jossa voi ajoittain olla hyvinkin tuulista. Pölyävät kuivalastit voivat olla lisäksi hengitysteitä ärsyttäviä tai materiaaleja syövyttäviä tai pintoja erityisesti likaavia, ja lastipölyn leviäminen sataman ilmaan, merialueelle sekä muualle ympäristöön on tehokkaasti estettävä. Sataman tulisi myös ottaa huomioon erityyppisten lastien soveltuvuus toimintojen suunnittelussa ja sijoittelussa, jotta sataman sisällä ei synny ongelmia.

Melu ei ole Haminan satamassa erityinen ongelma, joskin sataman kulkureittien varrella varsinaisen sataman ulkopuolella on asutusta, jolle aiheutuu haittaa raskaasta liikenteestä. Tähän ei kuitenkaan ole mahdollista vaikuttaa sataman ympäristöluvassa, vaan asia tulisi ratkaista kaupungin liikennesuunnittelun keinoin ja mahdollisuuksien mukaan meluaitoja tai -valleja liikenneväylien viereen rakentaen.

Sataman hulevesien tarkkailua on syytä jatkaa sataman lastien luonteesta ja toiminnan laajuudesta johtuen, samoin lähimerialueen tarkkailua. Yksityiskohtaista tarkkailuohjelmaa ei ole mahdollista esittää tässä, koska käsiteltävät lastit (kuivat tai nestemäiset) voivat muuttua vuodesta toiseen.

Toiminnan ei arvioida estävän Kymijoen–Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteen, hyvän ekologisen ja kemiallisen tilan, saavuttamista vuoteen 2027 mennessä.

Toiminnan voidaan arvioida edustavan parasta käyttökelpoista tekniikkaa, kun satamatoimintaa harjoitetaan tämän päätöksen mukaisesti.

Lupapäätökseen ei enää sisällytetä lupamääräysten tarkistamista koskevaa määräystä, koska tarkistamista koskenut ympäristönsuojelulain (527/2014) § 71 on kumottu ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetulla lailla (423/2015).

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Määräykset 1–4. Määräykset on annettu, jotta päästöt maaperään ja merialueelle minimoidaan normaalitoiminnassa ja vuototapauksissa. Satamas-

sa käsitellään mm. suuria määriä ympäristölle haitallisia nestemäisiä kemikaaleja ja polttoaineita.

Määräys 5. Lumen seassa voi olla öljyä, lastijäämiä tai roskia, jotka voivat levitä sulamisvesien mukana ympäristöön. Jätelain 13 §:n mukaan jättees-tä tai jätehuollosta ei saa aiheutua mm. haittaa ympäristölle eikä roskaantumista.

Määräykset 6–9. Satama sijaitsee tuulille alttiilla paikalla ja satamassa käsitellään jatkossa entistä enemmän hienojakoisia, herkästi pölyviä las-teja. Herkästi pölyvien lastien käsittelyssä on käytettävä parasta käyttö-kelpoista tekniikkaa, jotta ehkäistään ympäristöhaitat, haitat muille varas-toille ja toimijoille, sekä estetään lastihävikkiä. Voimakkaalla tuulella lastin-käsittely on keskeytettävä, jollei pölyämistä voida estää esim. siirrettävillä tuulensuojaseinämillä.

Viemäriaukkojen peittämisellä lastauksen tai lastin purkauksen yhteydessä vähennetään kiintoaineksen kulkeutumista viemärin kautta mereen. Laitu-rialueiden puhdistaminen lastijäämistä pelkästään huuhtelemalla ne vedel-lä siirtää lastijäämät satama-altaaseen, mistä syystä lastijäämät tulee aina-kin ensiksi puhdistaa harjaamalla ja keräämällä ne talteen.

Määräys 10. Määräyksessä on suoraan sovellettu valtioneuvoston päätös-tä (993/1992) melutason ohjearvoista. Raja-arvot ovat samat kuin aiem-massa ympäristöluvassa.

Määräys 11. Sataman valaistuksesta voi aiheutua häikäisyä ja viihty-vyyshaittaa ympäröivälle asutukselle ja lähimerialueen virkistyskäytölle. Valaistuksen suuntaamisella ja himmentämisellä mahdollisuuksien mukaan ehkäistään valaistuksesta aiheutuvaa haittaa.

Määräys 12. Aluksista peräisin olevien jätteiden vastaanottojärjestelyistä ja jätehuollosta satamassa määrätään merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 9 luvun 1 §:ssä ja merenkulun ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (76/2010) 7 luvun 1 §:ssä. Lain 9 luvun 3 §:ssä ja asetuksen 7 luvun 3 §:ssä on säädetty sataman jätehuoltosuunnitelman rakenteesta ja sisällöstä. Lain 9 luvun 4 §:n mukaan sataman jätehuolto-suunnitelman hyväksyy sataman toimialueella sijaitseva elinkeino-, liikene- ja ympäristökeskus.

Jätelaki (646/2011) edellyttää, että erityyppiset jätteet pidetään toisistaan erillään. Siten mahdollistetaan jätteiden asianmukainen jatkokäsittely ja loppusijoitus.

Määräykset 13 ja 14. Satamatoiminnan jätteistä tai jätehuollosta ei saa ai-heutua haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuk-sia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon. Jätehuollon järjes-täminen jätelain mukaisesti edellyttää erilaisten vaarallisten jätteiden ke-räämistä erilleen sekä niiden merkitsemistä ja varastoimista tarkoitukseen

varatussa paikassa ja toimittamista asianmukaiseen käsittelyyn. Jätehuollon asianmukainen järjestäminen vähentää jätteiden aiheuttamia terveyteen sekä ympäristöön kohdistuvia riskejä. Jätteen haltijan on oltava riittävän hyvin selvillä hallinnassaan olevan jätteen määrästä, laadusta ja jätehuollon kannalta merkityksellisistä ominaisuuksista sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista.

Vaarallisten jätteiden (aiemmin ongelmajätteet) pakkaaminen ja merkitseminen on tehtävä siten kuin on säädetty jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 8 ja 9 §:ssä vaarallisia jätteitä koskien. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa ja kuljetettaessa on laadittava siirtoasiakirja. Siirtoasiakirjamenettelystä ja siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista on säädetty uuden jätelain 121 §:ssä ja uuden jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 24 §:ssä. Siirtoasiakirjan avulla voidaan seurata jätteen kulkua asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsittelypaikkaan ja helpottaa valvontaa.

Määräys 15. Polttonesteiden asianmukainen varastointi edellyttää mm. säiliöiden sijoittamista valuma-altaaseen tai kaksoisvaipparakennetta ja ylitäytön estintä. Tankkauspaikan on oltava nesteitä läpäisemätön ja imeytysmateriaalia on oltava nopeasti saatavilla. Suojarakenteet ovat tarpeen, jotta vältetään hiilivetyjen ja kemikaalien joutumista maaperään ja mereen.

Määräykset 16 ja 17. Häiriötilanteita koskevat määräykset on annettu päästöjen minimoimiseksi ja enempien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Onnettomuuksiin etukäteen varautumalla voidaan torjuntatoimiin ryhtyä viipymättä ja näin rajoittaa vahinkojen suuruutta. Tiedottaminen valvontaviranomaisille on tarpeen valvonnan kannalta, koska tapahtumalla voi olla vaikutuksia myös luvan noudattamisen kannalta. Ympäristönsuojelulain 5 §:n 2 momentin mukaan, jos toiminnasta aiheutuu tai uhkaa välittömästi aiheutua ympäristön pilaantumista, toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin pilaantumisen ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on tapahtunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. Haminan rannikkoalue on luokiteltu merkittäväksi tulvariskialueeksi, mistä syystä myös tulvariskit on otettava huomioon sataman toiminnassa.

Määräys 18. Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan toiminnan harjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Satama-alueella tapahtuvien muutosten johdosta voi olla tarpeen selvittää melutilanne ja se, pysytäänkö asetetuissa meluraja-arvoissa.

Määräys 19. Vaikka alusliikenteen päästöt vähenevät rikkidirektiivin ja uusien polttoaineiden tai puhdistusratkaisujen johdosta, aiheuttavat sataman maaliikenne, työkoneet sekä mahdolliset hiukkaspäästöt lasteista vaikutuksia sataman ja sen lähialueen ilman laatuun. Toiminta on sen verran laajamittaista, että ilman laatua on tarpeen seurata edelleen.

Määräys 20. Hulevesien tarkkailua on syytä jatkaa, ottaen huomioon satamassa käsiteltävien lastien laatu ja suuret käsittelymäärät.

Määräys 21. Meriveden laadun tarkkailu sataman lähialueella on tarpeen, jotta mahdollinen kuormitus voidaan havaita ja voidaan edellyttää rajoittamistoimia sekä kohdentaa nämä oikein.

Määräys 22. Ympäristönsuojelulain 108 §:n mukaan tutkimukset ja mitaukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Määräys 23. Jätetarkkailua koskeva määräys on annettu ympäristönsuojelulain ja uuden jätelain sekä jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen vaatimusten täyttämiseksi. Jätetarkkailun on oltava suunnitelmallista.

Jätelain 120 §:n 1 momentissa on annettu velvoitteet toiminnanharjoittajalle jätehuollon seurannan ja tarkkailun järjestämisestä. Jätteiden käsittely satama-alueella on lähinnä niiden vastaanottoa ja välivarastointia. Toiminnalle on vahvistettu myös HaminaKotka Satama Oy:n jätehuoltosuunnitelma.

Määräys 24. Kirjanpitoa ja raportointia koskeva määräys on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi. Kirjaamalla mahdolliset valitukset ja niiden aiheuttaja voidaan myös mahdolliset korjaavat toimet kohdentaa oikein. Jätelain 122 §:n mukaan valvontaviranomaisella on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta säännösten noudattamisen valvomiseksi tarpeelliset tiedot. Jätelain (646/2011) 118 §:ssä ja 119 §:ssä on annettu velvoitteet jätteiden kirjanpidosta. Vuosiraportointi on tehtävä Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle ympäristöhallinnon tietojärjestelmän kautta. Raportoitaessa jätetietoja jätteet on luokiteltava siten kuin luokittelusta on määrätty jätelaissa (646/2011) ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 4 §:ssä ja liitteessä 4. Jätelain 119 §:n mukaan jätteitä koskeva kirjanpito on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kuusi vuotta.

Määräys 25. Ympäristönsuojelulain 43 §:n 1 momentin kohdan 5 mukaan luvassa on annettava tarvittavat määräykset muista toimista, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Luvan velvoitteet koskevat sellaisenaan satamayhtiötä satamatoiminnan harjoittajana. Satamayhtiön on huolehdittava toiminnan koordinoinnista ja lupamääräysten noudattamisesta satama-alueella. Tämä on mahdollista esimerkiksi sataman sisäisten määräysten ja erinäisten sopimusten avulla.

Määräys 26. Sataman toiminnan lopettaminen ei ole näköpiirissä, joten lupaan ei ole sisällytetty toiminnan lopettamista koskevia yksityiskohtaisia määräyksiä. Toiminnan lopettamisesta annetaan erillinen päätös toiminnanharjoittajan ilmoituksen perusteella. Ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaan toiminnanharjoittaja vastaa edelleen lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta, kun luvanvarainen toiminta päättyy. Samoin ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaan toiminnan lopettamista koskeva suunnitelma on esitettävä toimivaltaiselle ympäristölupaviranomaiselle.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta. (YSL 100 §)

LUVAN VOIMASSAOLO

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa. Luvan muuttamisesta säädetään uuden ympäristönsuojelulain (423/2015) 29 ja 89 §:ssä.

Korvattavat päätökset

Tämä ympäristölupapäätös korvaa lainvoimaiseksi tullessaan Itä-Suomen ympäristölupaviraston Haminan Satama Oy:lle 9.2.2005 myöntämän ympäristöluvan nro 16/05/2.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan säännöksiä, jotka ovat ankarampia kuin tämän päätöksen lupamääräykset, tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 56 §)

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Lausunnot ja muistutukset on otettu huomioon luparatkaisussa tai ratkaisun perusteluista ilmenevällä tavalla.

Cityhit Oy:n muistutukseen aluehallintovirasto toteaa vielä, että toimintaa ei ole harjoitettu asemakaavan vastaisesti. Myös LS-merkinnän mukaisilla alueilla voidaan satamissa käsitellä vaarallisia aineita. Merkinnällä t/kem on erityisesti osoitettu alue, jolle voidaan sijoittaa vaarallisia kemikaaleja valmistavia laitoksia tai jolla on keskittymä vaarallisten kemikaalien varastojen.

Satamalle vuonna 2005 myönnetty ympäristölupa on voimassa, kunnes uusi ympäristölupa on saanut lainvoiman. Kyseisessä luvassa edellytettiin, että hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi on tehtävä 31.3.2015 mennessä. Satama on jättänyt hakemuksen hyvissä ajoin, 21.10.2013.

Haminan Satamakiinteistöt Oy:n kivihiilen varastointia koskevan muistutuksen osalta aluehallintovirasto viittaa edellä ratkaisun perusteluissa todettuun. Ylipäänsä pölyävien lastien varastoinnin keskittäminen yhteen, mahdollisimman suojaisaan paikkaan lienee suositeltavinta ympäristöhaittojen hallitsemiseksi ja muiden lastityyppien ja toimintojen suojaamiseksi.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 27, 190, 191, 226 ja 229 §
Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 2, 4–7, 28, 36–38, 41–43, 45, 46, 50, 52–56, 62, 90, 100 ja 108 §
Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 5, 16, 18, 19, 30 ja 37 §
Jätelaki (646/2011) 6, 8, 12, 13, 15, 17, 29, 72, 76 ja 118–122 §
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 2, 4, 8, 9, 17, 20, 22 ja 24 § sekä liite 4
Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §
Valtioneuvoston päätös melutason ohjeistoista (993/1992)
Valtion maksuperustelaki (150/1992)
Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 (1092/2013)
Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 (1572/2011)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on **6 662 euroa**.

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla aluehallintovirastojen vuosien 2014 ja 2015 maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) mukaisesti. Asetuksen 8 §:n mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on tullut vireille ennen 1.1.2014, peritään maksu aikaisempien säännösten mukaan. Hakemuksen vireille tullessa voimassa oli aluehallintovirastojen maksuista annettu valtioneuvoston asetus (1572/2011), jonka liitteenä olevan maksutaulukon mukaan sataman tai lastaus- taikka purkulaiturin ympäristöluvan käsittelymaksu on 9 870 €. Lupamääräysten tarkistamista tai toiminnan muuttamista koskevan lupahakemuksen käsittelystä peritään kuitenkin maksu, joka on 50 % taulukon mukaisesta maksusta eli 4 935 €. Koska tähän lupaan sisältyy lupamääräysten tarkistamisen lisäksi sataman aluelajennus ja lastikapasiteetin merkittävä nostaminen sekä lupaharkinta kivihiilivaraston osalta, maksua on korotettu tavanomaista suuremman työmäärän johdosta 35 %.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös HaminaKotka Satama Oy
PL 196
48101 Kotka

Jäljennös päätöksestä

Haminan kaupunginhallitus
Haminan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)
Haminan Satamakiinteistöt Oy/Asianajaja BB
Cityhit Oy
AA

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille listan dpoESAVI-289-04-08-2013 mukaisesti.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston Helsingin toimipaikan ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Haminan kaupungin virallisella ilmoitustaululla. Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupatietopalvelu

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITTEET

Liite 1. Satama-alueen viitteellinen rajausta (laajennusalue sijoittuu öljylaitureiden Ö2 ja Ö3 väliselle alueelle)

Liite 2. Valitusosoitus

Ilpo Hiltunen

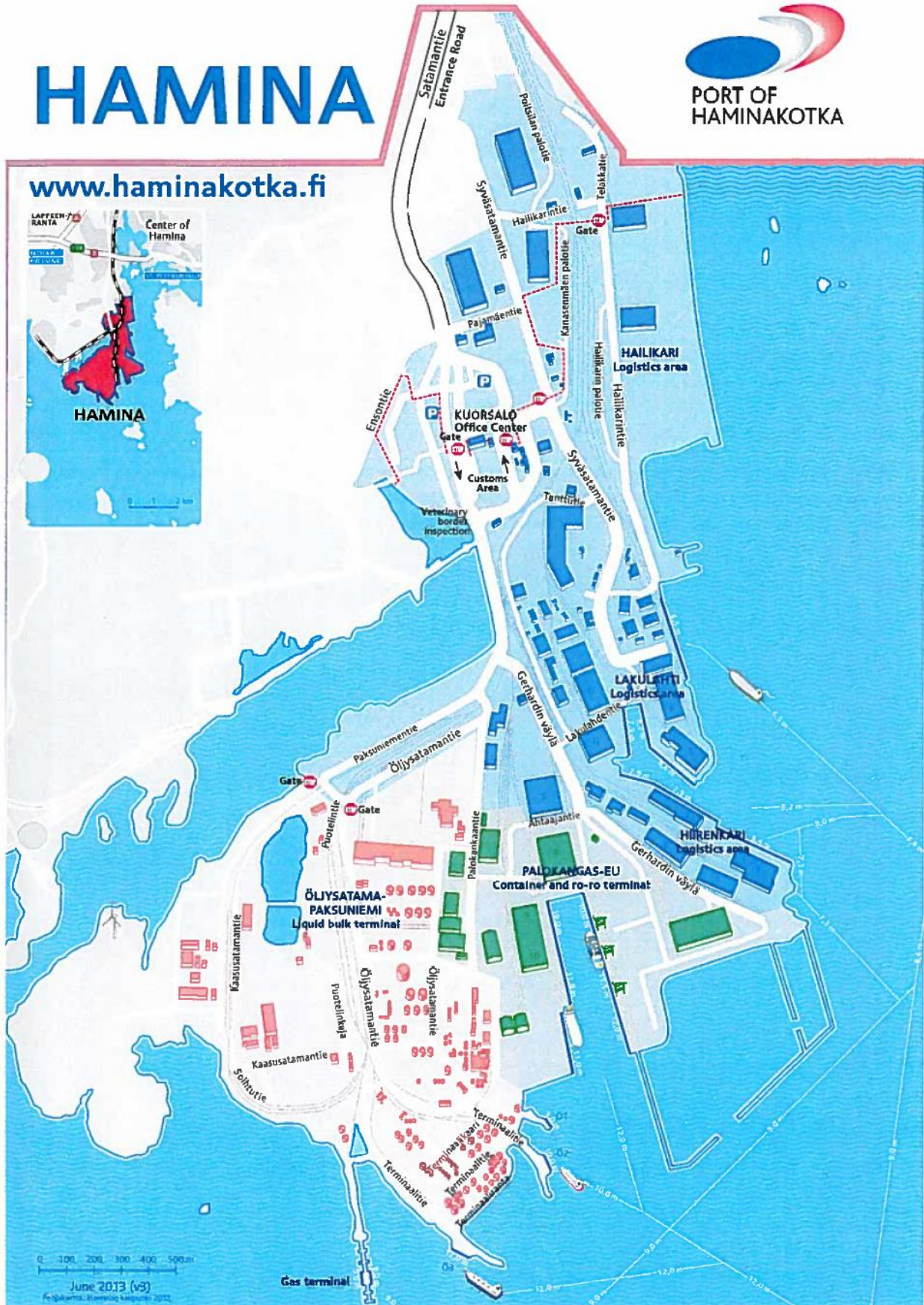
Hanna Pesonen

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Ilpo Hiltunen ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Hanna Pesonen.

HAMINA

www.haminakotka.fi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **27.11.2015**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristön-suojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.